بازیگر سینما و تلویزیون:

حضور پررنگ کارگردانان زن نگاه غیرتکراری را در سینما به دنبال دارد

■ بازیگر سینما و تلویزیون، گفت: ظهور نگاه‌ها و ایده‌های نو در هر زمینه کاری به شکوفا شدن آن کمک می‌کند و حضور پررنگ‌تر کارگردانان زن در سینما که با زوایای جدید و متفاوتی به مسائل می‌نگرند باعث ایجاد روندی خلاقانه، غیر تکراری و روبه رشد خواهد شد.

فرهنگ و هنر- سپیده مظاهری تهرانی در خصوص حضور پررنگ کارگردانان زن در سینما ایران و اینکه آیا این امر می‌تواند زیربنایی برای جهش در این حوزه باشد؟، گفت: خودباوری بانوان مساوی با پیشرفت آن‌ها است بنابراین تا به این خودباوری نرسیم پیشرفتی نخواهیم کرد.

این بازیگر سینما و تلویزیون پس از خودباوری، کسب دانش و مهارت‌های لازم در این زمینه را هم از شروط لازم برای موفقیت دانست.

وی که در سال ۱۳۹۱ با ایفای نقش در سریال پشت کوه‌های بلند به کارگردانی امرالله احمدجو اولین تجربه تصویری خود را ثبت کرد در مورد افزایش تعداد بانوان فعال سینمایی این را هم اضافه کرد که قطعا حمایت‌های سطوح مختلف جامعه از خانواده‌ها تا نهادهای فرهنگی و آموزشی نیز در این مهم تاثیر گذارند.

بانوان ما به خودباوری رسیده‌اند و در مورد حمایت معتقدم هر چند وجود زیر ساخت‌های حمایتی الزامی است، تا فعال نباشیم، حرکتی نکنیم و لیاقتمان اثبات نشود حمایت پایداری دریافت نمی‌کنیم چون در سینمای امروز با هزینه‌های سنگین تولید قطعا سرمایه گذاران حاضر نیستند اشخاصی که فاقد توانایی لازم باشند را همراهی کنند.

از درخشش نرگس آبیار بسیار خوشحالم

مظاهری که با کارگردان‌های صاحب نامی همچون محسن عبدالوهاب در به دنیا آمدن و محمدحسین مهدویان در لاتاری و ماجرای نیمروز همکاری داشته، در خصوص درخشش کارگردانان زن در سینمای خارج از کشور در دهه‌های اخیر از جمله نرگس آبیار که توانست با کارهایش علاوه بر بازخوردهای مثبت داخلی در خارج از کشور نیز بدرخشد اظهار داشت: قطعا در این زمینه تلاش کرده‌اند و از بابت این درخشش بسیار خوشحالم.وی که فعالیت‌های سینمایی‌اش را با بازی در مالیخولیا و سیمین به کارگردانی مرتضی آتش زم و کشتارگاه به کارگردانی عباس امینی که جوایز بین المللی زیادی نیز کسب کردند، گسترش داده، افزود: در زمان حاضر بانوان کارگردان خوبی داریم که در سطح بین المللی آموزش دیده‌اند و با تلفیق دانش روز جهان باخلاقیت فردی شان نتایج درخشانی خلق کرده‌اند و امید است این پیشرفت‌ها و بازخوردهای مثبت علاوه براینکه راه گشا و انگیزه بخش هستند و جسارت تلاش و حرکت در باقی بانوان فعال را فراهم می‌کنند موجب جلب حمایت‌های بیشتر در این زمینه شوند.این بازیگر به این سوال که چنین پیشرفتی را نشان از چه می‌دانید و آیا حمایت خاصی باعث می‌شود که شاهد چنین رشدی در عرصه سینما برای بانوان باشیم؟ گفت: بانوان ما به خودباوری رسیده‌اند و در مورد حمایت معتقدم هر چند وجود زیر ساخت‌های حمایتی الزامی است، تا فعال نباشیم، حرکتی نکنیم و لیاقتمان اثبات نشود حمایت پایداری دریافت نمی‌کنیم چون در سینمای امروز با هزینه‌های سنگین تولید قطعا سرمایه گذاران حاضر نیستند اشخاصی که فاقد توانایی لازم باشند را همراهی کنند.

بازیگری با روح و جان انسان سر و کار دارد

وی که ایفای نقش‌هایش در سینمایی‌های پریسان، مجوز خروج و قاموس را در نوبت اکران دارد و هم اکنون در قسمت‌هایی از سریال خسوف هنرنمایی می‌کند در این باره که یک بازیگر زن چقدر می‌تواند با یک کارگردان زن و با سختی‌های کمتری کار کند؟ اظهار داشت: با نگاهی فارغ از تقسیم بندی جنسیتی با این موضوع برخورد می‌کنم و به شخصیت و دانش افراد بیشتر اهمیت می‌دهم. مثلا همدلی و همراهی از جمله نکات مهم در کار ماست زیرا که بازیگری با روح و جان انسان سر و کار دارد یعنی کارگردان چه مرد چه زن، اگر احساس درونی خوبی در بازیگر و عواملش ایجاد نکند نتیجه مطلوب به دست نخواهد آمد.

فیلم‌های کوتاه خوب به استعدادها امکان شکوفایی می‌دهند

این بازیگر که برای یک کار سینمایی جدید و یک سریال دیگر در حال رایزنی است، همچنین درباره ایفای نقش در حوزه فیلم‌های کوتاه گفت: فیلم‌های کوتاه خوب می‌توانند باصرف وقت و هزینه‌ای کمتر بر مخاطب تاثیر گذار باشند و از طرفی استعدادهای خوبی وجود دارند که با ساخت فیلم کوتاه امکان شکوفایی پیدا می‌کنند.

ارزان‌ترین فیلم‌های هالیوودی که گیشه را تسخیر کردند

فرهنگ و هنر- «سگ‌های انباری»، «کله پاک‌کن»، «مکس دیوانه» و «راکی» از جمله ارزان‌ترین فیلم‌های هالیوودی بودند که پرفروش شدند. موفقیت یک فیلم الزاما به بودجه ساخت آن وابسته نیست. اگرچه پول بیشتر می‌تواند کمک بزرگی برای فرآیند تولید باشد اما این ایده خوب و بازیگران و عوامل مستعد و تواناست که در کنار هم یک فیلم خوب می‌سازد. در ادامه فهرستی از ارزان‌ترین فیلم‌های هالیوودی را مشاهده می‌کنید که در گیشه حسابی سروصدا کرده و در برابر فیلم‌های بزرگ و گرانقیمت عرض اندام کردند.

میس سان شاین کوچولو (بودجه ۸ میلیون دلاری)

فیلم میس سان شاین کوچولو یک فیلم جاده‌ای در ژانر درام- کمدی و محصول سال ۲۰۰۶ است که پس از اکران در جشنواره فیلم ساندنس توسط استودیو فاکس سرچ لایت پیکچرز خریداری شد. این فیلم که با صرف بودجه ۸ میلیون دلاری ساخته شد، ۱۰۱ میلیون دلار فروش کرد و به یکی از پرفروش‌ترین فیلم‌های گیشه تبدیل شد. میس ساین کوچولو همچنین برنده چند جایزه سینمایی شد که از آن جمله می‌توان به جایزه اسکار بهترین فیلم‌نامه غیراقتباسی و اسکار بهترین بازیگر نقش مکمل مرد اشاره کرد. این فیلم مورد استقبال منتقدان و تماشاچیان قرار گرفت و از طرف جوایز موسسه فیلم آمریکا فیلم سال نام گرفت. فیلم میس سان شاین کوچولو درباره یک خانواده متوسط آمریکایی است که برای حمایت از دختر خردسالشان که به یک مسابقه رقص و آواز راه یافته، همراه او راهی یک سفر دسته جمعی می‌شوند.

پروژه جادوگر بلر (بودجه ۶۰۰ هزار دلاری)

فیلم پروژه جادوگر بلر (۱۹۹۹، دنیل مایریک و ادواردو سانچز) یک فیلم مستقل ترسناک است که با بودجه‌ای کم فیلمبرداری و ساخته شد اما پول خوبی نصیب سازندگان خود کرد. این فیلم که تنها با صرف ۶۰۰ هزار دلار ساخته شده بود، ۲۴۸ میلیون و ۶۰۰ هزار دلار در گیشه جهانی فروخت. این فیلم با ایده زیرکانه و استراتژی جسورانه در بازاریابی در کوتاه مدت به موفقیتی عظیم دست یافت تا جایی که از ایده اصلی آن فیلم‌های بیشتر، کتابهای و بازی های ویدئویی جدید متولد شدند. پروژه جادوگر بلر روایتگر داستان سه دوست است که در صدد تهیه یک فیلم مستند درباره یک افسانه محلی برمی‌آیند.

سوپر سایز من (بودجه ۶۵ هزار دلاری)

در سال ۲۰۰۴ یک مستندساز مستقل به نام مورگان اسپرلاک تصمیم گرفت یک آزمایش انجام داده و از آن فیلمبرداری کند. نتیجه این آزمایش فیلمی به نام سوپر سایز من شد که در آن اسپرلاک یک ماه کامل تنها غذای مک دونالد را خورد تا ببیند غذاهای پرکالری این رستوران زنجیره‌ای چه تاثیرات فیزیکی و روانی روی وی خواهد داشت. این فیلم با بودجه ۶۵ هزار دلار ساخته شد و ۲۲ میلیون و ۲۰۰ هزار دلار در گیشه فروخت. هدف از ساخت این فیلم آگاهی افزایی درباره رشد چاقی در آمریکا بود و مک دونالد را وادار کرد غذاهای سوپرسایز را از منوهای خود حذف کند. این فیلم با استقبال خوبی از سوی منتقدان و تماشاچیان روبه رو شد و موفقیت بزرگی به دست آورد.

سگ‌های انباری (بودجه ۱ میلیون و ۲۰۰ هزار دلاری)

سگ‌های انباری که اولین فیلم بلند کوئنتین تارانتینو بود همچنان به عنوان یکی از موردتوجه‌ترین آثار وی شناخته می‌شود. این فیلم با بودجه‌ای اندک ساخته شد که البته رقم دقیق آن مشخص نیست. سگ‌های انباری درباره ۶ جنایتکار است که برای یک دزدی استخدام می‌شوند آن هم در شرایطی که هیچ یک دیگری را نمی‌شناسد. سگ‌های انباری در ابتدا چندان در گیشه سروصدا نکرد اما پس از آن که تاراتینو معروف شد، این فیلم هم طرفداران وفادار خود را پیدا کرد.

مانتی پایتون و جام مقدس (بودجه ۴۰۰ هزار دلاری)

فیلم مانتی پایتون و جام مقدس (۱۹۷۵، تری گیلیام و تری جونز) یک نقیضه بریتانیایی از داستان ماجراجویی‌های شاه آرتور برای پیدا کردن جام مقدس است. این فیلم ۸۷ دقیقه‌ای معمولا در فهرست بهترین فیلم‌های کمدی در آمریکا و در جهان قرار می‌گیرد. مانتی پایتون و جام مقدس با بودجه ۴۰۰ هزار دلاری ساخته شد و ۵ میلیون دلار فروش کرد.

آغازگر (بودجه ۷ هزار دلاری)

فیلم آغازگر (۲۰۰۴، شین کاروث) یک فیلم مستقل در ژانر علمی- تخیلی به نویسندگی، کارگردانی و تهیه‌کنندگی شین کاروث است که به سوژه سفر در زمان می‌پردازد. این فیلم ۷۷ دقیقه‌ای که با بودجه ۷ هزار دلاری ساخته شده و در گیشه جهانی ۸۴۱ هزار و ۹۲۶ دلار فروش کرد، در سال ۲۰۰۴ موفق به دریافت جایزه بزرگ هیات داوران جشنواره فیلم ساندنس شد.

کله پاک کن (بودجه ۱۰۰ هزار دلاری)

کله‌پاک کن به عنوان اولین فیلم بلند دیوید لینچ یک شاهکار ترسناک است که در سال ۱۹۷۷ روی پرده سینماها رفت. در اولین نمایش این فیلم در جشنواره فیلمکس در لس‌آنجلس، تنها ۲۵ نفر به تماشای فیلم نشستند اما کله پاک کن لینچ در نهایت بیش از ۷ میلیون دلار در گیشه فروش کرد و به یک موفقیت تجاری تبدیل شد. این فیلم پس از اکران با ترکیبی از نقدهای مثبت و منفی روبه رو شد اما در سال ۲۰۰۴ آنقدر از لحاظ فرهنگی مهم تلقی شد که کتابخانه کنگره، آن را برای حفاظت در فهرست ملی ثبت فیلم انتخاب کرد.

گمشده در ترجمه (بودجه ۴ میلیون دلاری)

فیلم درام، عاشقانه و کمدی گمشده در ترجمه به کارگردانی و نویسنده سوفیا کاپولا در سال ۲۰۰۳ اکران شد و ۱۱۸ میلیون و ۷۰۰ هزار دلار فروش کرد. این در حالی است که تنها ۴ میلیون دلار صرف ساخت این فیلم شده بود. منتقدان، سوفیا کاپولا و ستارگان این فیلم یعنی اسکارلت جوهانسون و بیل موری را تحسین کردند و این فیلم چند جایزه از جمله یک جایزه اسکار برای بهترین فیلمنامه غیراقتباسی، سه جایزه گلدن گلوب و سه جایزه بفتا برد. فیلمبرداری این فیلم سودده تنها ۲۷ روز طول کشید.

شهر خدا (بودجه ۳ میلیون و ۳۰۰ هزار دلاری)

فیلم شهر خدا (۲۰۰۲، فرناندو میرلس) که براساس داستان واقعی و رمانی به همین نام ساخته شده به مقوله رشد جرم و جنایت در حاشیه شهر ریو دوژانیرو در دهه‌های ۶۰ تا ۸۰ میلادی می‌پردازد. این فیلم که با بودجه ۳ میلیون و ۳۰۰ هزار دلاری ساخته شده، با استقبال گرم تماشاچیان روبه‌رو شد و در گیشه ۳۰ میلیون و ۶۵۰ هزار دلار فروش کرد.

مکس دیوانه (بودجه ۲۰۰ هزار دلاری)

اولین فیلم از مجموعه فیلم‌های مکس دیوانه در سال ۱۹۷۹ اکران شد و بین منتقدان در جهان فضایی دو قطبی ایجاد کرد. این فیلم پساآخرالزمانی که توسط بسیاری از افراد از جمله استیون کینگ، نویسنده مشهور آمریکایی، مورد انتقاد قرار گرفته بود به سرعت در دل تماشاچیان جا باز کرد و با وجود بودجه پایین ساخت بیش از ۱۰۰ میلیون دلار در گیشه جهانی فروش کرد. این فیلم اکشن و مهیج اولین فیلم جورج میلر، کارگردان استرالیایی، بود. وی پس از این فیلم سه دنباله برای آن ساخت که از آن جمله می‌توان به مکس دیوانه: جاده خشم اشاره کرد. این فیلم برای مدتی طولانی رکورد گینس برای سودده‌ترین فیلم تاریخ را در اختیار داشت.

برو بیرون (بودجه ۵ میلیون دلاری)

فیلم ترسناک برو بیرون اولین تجربه کارگردانی جوردن پیل کمدین بود و بدون تردید می‌توان آن را یکی از بهترین فیلم اولی‌های دهه ۲۰۱۰ نامید. این فیلم با نقدهای مثبتی همراه شده و امتیاز ۹۸ درصد را در راتن تومیتوز کسب کرده است. برو بیرون که در سال ۲۰۱۷ با بازی دنیل کالویا، الیسون ویلیامز و بردلی ویتفورد اکران شد، برای دریافت چند جایزه نامزد شد و اولین اسکار جوردن پیل را برای بهترین فیلم‌نامه غیراقتباسی نصیب او کرد. این فیلم با بودجه ۵ میلیون دلاری ساخته شد و ۱۲۴ میلیون و ۸۰۰ هزار دلار فروخت.

راکی (بودجه ۱ میلیون دلاری)

فیلم راکی یک درام کلاسیک در شاخه فیلم‌های ورزشی است که در سال ۱۹۷۶ با بازی سیلوراستالونه روی پرده سینماها رفت. این فیلم روایتگر داستان یک بوکسور مهربان از طبقه کارگری است که برای گذران زندگی شرخری می‌کند. این فیلم در ابتدای اکران چندان موفق نبود اما کم کم با استقبال تماشاچیان مواجه شد و ۲۲۵ میلیون دلار فروش کرد این در حالی است که برای ساخت این فیلم تنها کمی بیشتر از ۱ میلیون دلار هزینه شده بود. فیلم از طرف منتقدان با تحسین روبه رو شد و به پرفروش‌ترین فیلم سال ۱۹۷۶ و دومین فیلم پرفروش سال ۱۹۷۷ پس از جنگ ستارگان تبدیل شد. این فیلم کلاسیک نامزد ۱۰ جایزه اسکار شد و سه جایزه از این ۱۰ جایزه از جمله اسکار بهترین فیلم را دریافت کرد.

مهتاب (بودجه ۴ میلیون دلاری)

فیلم مهتاب برنده جایزه اسکار بهترین فیلم سال ۲۰۱۷ است. این فیلم با تیمی از بازیگران سیاه‌پوست و براساس یک کتاب زندگینامه‌ای به قلم تارل الوین مکرینی ساخته شده است. فیلم مهتاب که روایتگر داستان زندگی یک سیاه‌پوست در سه مقطع کودکی، نوجوانی و بزرگسالی است، با یک بودجه ۴ میلیون دلاری ساخته شده و بیش از ۶۵ میلیون دلار در جهان فروش کرد.

رضا طیبی؛

پاپ ایرانی باید برگرفته از موسیقی دستگاهی باشد

فرهنگ و هنر- یکی از آلبوم‌های تولید شده در سال ۱۴۰۰ «ناز نگه» با صدای رضا طیبی است که به آثار زنده‌یاد همایون خرم اختصاص دارد. طیبی شاگرد محمدرضا شجریان در کارگاه آواز است. به اعتقاد او؛ ایرادی ندارد شعر به‌روز و امروزی باشد اما کلامش باید فاخر باشد. سال گذشته با وجود بحران کرونا و نوسانات اقتصادی بیش از بیست آلبوم در سبک‌های مختلف تولید و منتشر شد. یکی از این آثار آلبوم «ناز نگه» با صدای رضا طیبی است که به آثار ساخته شده توسط زنده‌یاد همایون خرم اختصاص دارد و بابک شهرکی تنظیم‌کننده آن است.

این اثر شامل چند تصنیف است که البته چند آواز نیز به آنها افزوده شده است. رضا طیبی، آوازخوان و مدرس موسیقی ایرانی است و نزد استادانی چون محمدرضا شجریان، کریم صالح‌عظیمی، محسن کرامتی، محمد رضا لطفی و حمیدرضا نوربخش شاگردی کرده. او که علاوه بر خوانندگی با نوازندگی دو ساز سه‌تار و تنبک آشنایی دارد و شعر می‌سراید، ضمن همکاری با هنرمندان در چند مجموعه موسیقایی، عضو پیوسته کانون خوانندگان و مدرسان خانه موسیقی ایران است و طی سال‌های فعالیتش در رویدادهای مختلفی حضور یافته و عناوینی کسب کرده است.

در ادامه گفتگو با رضا طیبی را بخوانید.

شما آثاری را خوانده‌اید که متعلق به یکی از استادان بی‌بدیل موسیقی ایرانی است. زنده‌یاد همایون خرم را چقدر می‌شناسید و چطور با آثارشان آشنا شدید؟

من استاد همایون خرم را از نوجوانی می‌شناختم و در همان شانزده، هفده سالگی می‌دانستم او کیست و چه آثاری ساخته است. اوائل دهه هشتاد بود که با حضور او یکی، دو برنامه اجرا کردم. استاد خرم به من خیلی محبت داشت و با ارتباطی که میان ما شکل گرفت، من خیلی به او نزدیک شدم. او صدای مرا خیلی دوست داشت و می‌گفت؛ «بازخوانی برخی آثار من با صدای شما خیلی خوب می‌شود، اما نمی‌خواهم خودت هزینه کنی و اسپانسری پیدا کن تا تهیه‌کننده شود چون نمی‌خواهم به دردسر بیفتی.» از طرفی او هم باید هزینه‌های آثارشان را دریافت می‌کرد.

در ادامه چه اتفاقی افتاد؟

ما در زمان حیات آقای خرم حدود سال‌های هشتاد و هشت، یا هشتاد و نه چند اسپانسر و تهیه‌کننده پیدا کردیم که پای کار آمدند و صحبت‌ها انجام شد. آن‌ها در نهایت دو دوتا چهارتا کردند و گفتند نه تولید آلبوم برایمان صرفی ندارد و در ادامه هم استاد خرم سال نود و یک از دنیا رفتند. ایشان به پسرشان مهندس رضا خرم خیلی تاکید کرده بود که کار رضا طیبی انجام شود. اجازه کارهای استاد هم دست پسرشان است و خیلی هم به من محبت داشتند و حتی گفتند پدر در منزل دو، سه بار تاکید کرده که طیبی کارهایم را بخواند. جالب اینکه استاد خرم قطعه مخالف سه‌گاهی که در آلبوم می‌شنوید و «باران غم» نام دارد را به هیچکس نداده بود. خیلی‌ها دنبال این اثر بودند اما ایشان کار را به آن‌ها نداد. استاد خرم می‌گفت زنده‌یاد پرویز یاحقی این اثر را خیلی دوست داشته. محبت داشت و نظرش این بود که قطعه مذکور به صدای من می‌خورد.

از نحوه و چند و چون آلبوم «ناز نگه» بگویید. این مجموعه شامل چند تصنیف است؟

در این مجموعه پنج تصنیف وجود دارد که ترانه دوتای آن‌ها سروده زنده‌یاد رحیم معینی کرمانشاهی بود. نام یکی از آهنگ‌ها «مینای شکسته» بود و دیگری «شراره جاودان» نام داشت. من با استاد معینی کرمانشاهی هم دوستی داشتم و برای کسب اجازه به منزل ایشان رفتم و گفتم لطف کنید و هر قیمتی در نظر دارید بفرمایید که این دو ترانه را از شما بگیریم و من آن‌ها را برای ارائه در آلبوم بخوانم.

استاد معینی کرمانشاهی خیلی هم به من محبت داشتند. حتی در ترانه «شراره جاودانی» کلمه‌ای بود که از ایشان خواستم عوضش کنند. مصرعی بود که می‌گفت «سخن بگو فدای لبهای تو من» که در دستگاه «چهارگاه» است. گفتم استاد کلمه‌ای در این مصرع هست و ممکن است وزارت ارشاد به آن ایراد بگیرد و ایشان همان‌جا فی‌المجلس تغییرش دادند و زیر آن را امضاء کردند.

استاد معینی کرمانشاهی بعدش گفت؛ عزیزم من اختیار تصانیفم را به پسرم حسین داده‌ام و شما باید اثر را از او بگیرید. در ادامه ما به کرج رفتیم و خدمت آقای حسین معینی کرمانشاهی رسیدیم. چند مورد وجود داشت و خلاصه ایشان مخالفت کردند و اشعار را به ما نداد.

چرا آن دو اثر را به شما نداد، در حالی که زنده‌یاد رحیم معینی‌کرمانشاهی با این کار مخالفتی‌نداشت؟

او شرایط پیچیده‌ای پیش روی ما قرار داد و عدد و رقم بالایی را در نظر گرفت. گفت اصلا نباید دو شعر باشد و باید پنج تا باشد. که من در پاسخ گفتم این پنج تصنیف متعلق به استاد خرم است و شعر دوتای آن‌ها سروده پدر شماست. کلا نمی‌خواستند کار انجام شود و اشعار را به ما بدهند. به هر صورت با آقای رضا خرم صحبت کردیم. من در زمینه سرایش شعر و غزل هم فعال هستم و او آثار مرا خوانده بود و در ادامه گفت خودت این کار را انجام بده و از آثار خودت استفاده کن. من تمایلی به این کار نداشتم و نمی‌خواستم در یک آلبوم هم خواننده باشم و هم شاعر، اما مهندس رضا خرم گفت اشکالی ندارد و شما این توانایی را داری و در نهایت این اتفاق افتاد. اگر به آلبوم دقت کنید ترانه ترک یک و چهار یعنی «راز جاودان» و «ناز نگه» سروده خودم است که اسم آلبوم هم «ناز نگه» نام گرفت.

درباره آوازها هم توضیح دهید. همانطور که می‌دانید تولید آواز و گنجاندن آواز در یک آلبوم اتفاقی است که در دنیای امروز کمتر رخ می‌دهد.

من آوازها را برای سه‌تا از تصنیف‌ها و بر اساس حال و هوایی که داشتند، طراحی کردم. یکی از آن‌ها «ساز و آواز ماهور» با ویلون آقای بابک شهرکی است که از شاگردان برجسته استاد همایون خرم محسوب می‌شود و تنظیم قطعات هم به عهده او بوده است. آواز «اصفهان» را هم برای پیانو طراحی کردم که آقای سامان احتشامی نوازنده بودند و جواب آواز دادند. مخالف سه‌گاهی هم خواندم که آقای امیرحسین رضا تار آن را نواخت. همه این عزیزان با استاد همایون خرم انس و الفتی دیرینه داشته‌اند، یا او را در کنسرت همراهی کرده‌اند یا شاگردش بوده‌اند. ما فرهنگ تعامل را در آلبوم «ناز نگه» خیلی رعایت کردیم. من به عنوان خواننده، آقای رضا خرم به عنوان صاحب اثر و بابک شهرکی به عنوان تنظیم‌کننده جلسات سه نفره برگزار می‌کردیم و درباره هرکدام از تصانیف صحبت می‌کردیم و پیشهادی‌مان را مطرح می‌نمودیم. محور اصلی ما در آلبوم «ناز نگه» عشق به استاد خرم بوده و جابجایی‌هایی هم ایجاد کردیم که مجموعه اثر به روزتر شود.

چرا اشعار همه آوازها از حافظ انتخاب شده است؟

اشعار را مخصوصا از آثار حافظ انتخاب کردم، به دلیل سنخیتی که استاد خرم با حافظ داشتند و با توجه به شناختی که از او داشتم، می‌دانستم حافظ را دوست دارد و اصطلاحا «حافظ باز» بود. من می‌توانستم غزل‌های امروزی‌تر انتخاب کنم؛ مثلا می‌توانستم اشعاری از حسین منزوی یا هوشنگ ابتهاج انتخاب کنم اما به چند دلیل این کار را نکردم.

یکی اینکه بعضی دوستان ادعا می‌کنند حافظ تمام شده و چرا باید اشعار را از میان آثار ایشان انتخاب کنیم! من سه غزل انتخاب کردم و دوستانی که اهل ادبیات هستند، می‌گویند این انتخاب و طرحی که در آوازهای مختلف روی آن‌ها زده‌ای، چقدر برای ما شنیدنی است. موضوع دیگر (که البته خیلی مهم نبود و ارجحیت نداشت) این بود که با اشعار حافظ برای مجوز گرفتن با مشکلی مواجه نمی‌شدم. مورد دیگر اینکه می‌خواستم غزل‌ها به لحاظ معنایی و مضمون با تصیف‌ها و ترانه‌های آن‌ها هم‌خوانی داشته باشد. مثلا اگر تصنیف از بی‌وفایی می‌گوید تلاشم این بوده شعر انتخابی هم در این رابطه باشد.

به همین دلیل است که اثر یک دست است. و می‌توان گفت کلیتی به هم پیوسته است.

دقیقا. کلا آلبوم را یک کلیت دیدم و آن را قطعه به قطعه یا ترک، ترک ندیدم. اتفاقا آقای میرعلینقی هم که روی اثر مطلبی نوشته بود کمی پس از انتشار آلبوم با من تماس گرفت و گفت من اصلا حوصله این را ندارم که بنشینم و چند قطعه از یک آلبوم را پشت سر هم گوش کنم اما آلبوم «ناز نگه» را یک هفته است که پیوسته و چند باره گوش می‌دهم.

تولید و ارائه آثاری چون «ناز نگه» و آلبوم‌هایی در این سبک و سیاق در آینده کاری‌تان ادامه خواهد داشت؟

علاقمندی‌های من طبقه‌بندی دارد. مثلا شیوه کار استاد محمدرضا لطفی و استاد حسین علیزاده را هم دوست دارم و مدل آهنگسازی دوستان جدیدتر را هم می‌پسندم. آنچه برایم اهمیت دارد این است که کار دارای ریشه باشد و این هویت داشتنش برایم مهم است. مثلا اگر تنظیم اثر جدید است مشکلی نیست اما ملودی مهم است. این ملودی چیست و گردش ملودی از کجا آمده و جریانش چیست؟ این موارد برایم مهم است. از آنجایی که خودم شعر می‌نویسم و غزل می‌سرایم، پیوند شعر و موسیقی در اثر برایم خیلی اهمیت دارد. موسیقی آلبوم «نازنگه» به اصطلاح «گلهایی» بود.

در کل با آثار نو و آوانگارد مشکلی ندارم به شرطی که ریشه داشته باشند. برخی دوستان به من خرده می‌گیرند که تو چرا کار پاپ انجام نمی‌دهی؟ اتفاقا من عاشق موسیقی پاپ هستم، اما پاپی که ایرانی است. یعنی مثلا برگرفته از دستگاه «شور» یا «ماهور» و «همایون» و «شوشتری» باشد.

برای تولید و خواندن آثار پاپ پیشنهادهایی داشته‌اید؟

بله پیشنهاد زیاد است، اما نمی‌پذیرم. یا مثلا در زمینه خواندن تیتراژ هم پیشنهادهایی بوده، اما قبول نکرده‌ام به این دلیل که موسیقی‌اش به درد من نمی‌خورده. من معتقدم که پاپ ایرانی، پاپی است که دقیقا برگرفته از موسیقی دستگاهی باشد. این شعور و دانش آهنگساز است که از این خمیر مایه استفاده کند. آثار پاپ قبل از انقلاب که در ذهن مخاطبان نسل‌های مختلف مانده اکثرا برگرفته از موسیقی ایرانی است. اگر تحلیل و آنالیز کنید متوجه این موضوع می‌شوید و من این کار را برای شاگردانم انجام می‌دهم و می‌بینیم که اثر فلان خواننده در ابوعطاست. پشت چنین کارهایی آهنگساز قرار دارد. این آهنگساز است که توانسته از موسیقی دستگاهی در آثار پاپ بهره ببرد. مثلا آثار آقای پازوکی چنین حالتی دارند و این یعنی درکشان از موسیقی دستگاهی بالاست. محمد حیدری هم چنین هنرمندی است و بر موسیقی دستگاهی ایران اشراف دارند.

شعر و ترانه هم مقولات با اهمیتی هستند به عنوان سوال آخر درباره اهمیت آنها هم توضیح دهید.

درست است. یکی دیگر از مولفه‌های مهم شعر است. ایرادی ندارد شعر به روز و امروزی باشد اما کلامش باید فاخر باشد. پاپ‌های قدیمی چنین حالتی دارند و کلام اغلب آن‌ها فاخر است. حتی آن‌هایی که غیر عاشقانه‌اند و از کوچه و پس کوچه هم می‌گویند کلام فاخر و با مفهومی دارند و مملو از تشبیهات زیبا هستند.

شرکت آریا اطلس کیش

اظهارنامه اشخاص حقیقی و حقوقی

حسابداری، حسابرسی، بیمه تأمین اجتماعی، خرید و فروش فصلی، مالیات بر ارزش افزود، حقوق و دستمزد

آدرس: خیابان ساحل بازار دیپلمات طبقه اول تجاری واحد ۱۰۹

تلفن مرکز: ۴۴۴۶۱۱۵۱-۰۷۶

تلفن همراه: ۷۰۵۷۱۷۳-۰۹۱۲